

det ikke skulde være muligt for dem at give et begrænset Antal Lærlinge en alsidig Uddannelse. Det skulde dog være ejendommeligt, om Bank- og Forsikringsvirksomheder ikke skulde have et saadant Bøfærings- og Regnskabsvæsen, at man vil være i Stand til at give de unge en alsidig Uddannelse, og for saa vidt dette er Tilfældet, vil man altsaa ogsaa uden Vanskelighed kunne lade Lærlingeloven gælde for disse Virksomheder. Det forekommer mig, at den højtærede Minister vilde have staaet særdeles stærkt, om han havde hævdet og fastholdt sin egen Opfattelse i dette Spørgsmaal. Der staar ganske vist i Afgørelsen „for Tiden“, og det betyder, vil jeg gaa ud fra, midlertidig. Jeg haaber, at der snarest vil blive truffet en anden Afgørelse med Hensyntagen til de unge Mennesker, hvis Fremtidsmuligheder i saa høj Grad afhænger af, at de bliver inddraget under Loven.

Der er den 19. September i Aar i Vejle afsagt en Dom i en Lærlingesag, og denne Dom kan efter min Mening faa meget vidtrækkende Følger. Andelssvineslagteriet i Vejle havde antaget et Par unge Mennesker under 18 Aar uden at oprette Lærlingekontrakt med dem. Anklagemyndigheden i Vejle rejste Tiltale mod Slagteriet, der imidlertid blev frifundet. Jeg ser noget ganske ejendommeligt fremført i Domspræmisserne, som jeg vil udbede mig Tilladelse til at oplæse. Det hedder bl. a.: „Efter Lærlingelovens § 1, 1ste Stykke, sammenholdt med 5te og 6te Stykke, maa der gaas ud fra, at den Virksomhed, i hvilken Lovens Paabud gaar ud paa, at Medhjælperen skal have Lærlingekontrakt, er til Uddannelse i selve „Faget“, d. v. s. det tekniske i Faget — Haandværket, Fabriksvirksomhedens forskellige tekniske Dele af Faget, Forbrugsforenings-Uddelingens og Omsættningens Virksomhed o. lign., det egentlige centrale eller tekniske i Faget. — Lærlingen antages i det Fag, som er Principalens Næringsvirksomhed eller „Fag“, medens Medhjælp i den eller de Virksomheder, der er hjælpende eller tjenende for den egentlige Virksomhed, ligger udenfor Lærlingelovens Ord og er et almindeligt tjenende Medhjælperforhold.“ Det er altsaa noget af det, hvortil Dommen støtter sig i sin Afgørelse af Sagen. Men Følgen af den Opfattelse maa jo blive den, at alle store industrielle Virksomheder, store Tekstilfabrikker, store Maskinfabrikker, store Møbelfabrikker o. lign., der har disse forskellige Ting som egentlig Virksomhed, ikke skal ind under Lærlingeloven med Hensyn til de unge, de

beskæftiger paa Kontoret, uagtet de har et betydeligt Bogholderi- og Regnskabsvæsen, som selvfølgelig er bygget saaledes, at det udmærket godt vilde kunne give de unge Mennesker en alsidig Uddannelse som Lærlinge. Men dette har ikke været og er aldeles bestemt ikke Hensigten med Loven. Jeg maa maaske tillade mig at gøre opmærksom paa de Bemærkninger, der ledsager Forslaget til Loven. Det hedder bl. a. deri: „og der gives derhos Loven yderligere et betydeligt videre Omfang derved, at den, med nogle specielt nævnte Undtagelser, fremtidig skal angaa ethvert ungt Menneske under 18 Aar, der antages til at arbejde i en af de paagældende Virksomheder, altsaa ikke som hidtil kun dem, der udtrykkelig er antaget „til Oplæring i Faget“. Man ser altsaa, at de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, staar i fuldstændig Modsetning til det, der staar anført i Domspræmisserne. Saa vidt jeg kan se af Dommen, har den højtærede Minister i øvrigt endnu ikke afgjort, om Virksomheder som Andelssvineslagterier hører ind under Lærlingeloven; jeg vil dog gaa ud fra som ganske givet, at det maa de gøre, og jeg vil da henstille til den højtærede Minister snarest at faa dette Spørgsmaal afgjort paa Foranledning af den foreliggende Dom. Det er klart, at denne Dom i dette Øjeblik er Præcedens, og det vil sige, at Virksomheder af lignende Art, paabe- raabende sig denne Dom, ikke behøver og har Ret til at modsætte sig Oprettelsen af Lærlingekontrakter. Derfor gælder det efter min Opfattelse om snarest muligt at faa dette Spørgsmaal klaret. At appellere Dommen, naar Spørgsmaalet ikke er afgjort af den højtærede Minister, vilde neppe være formaalstjenligt, da der sikkert ikke er tilstrækkeligt Grundlag for overhovedet at kunne afsige en endelig Dom. Jeg maa i øvrigt som tidligere Medlem af det Udvalg, der behandlede Lærlingelovforslaget, bestemt hævde, at det aldeles afgjort var Hensigten at drage saa mange som muligt ind under Lovens Bestemmelser. Nu ser man altsaa ret betydelige Virksomhedsomraader, som af den højtærede Minister er undtaget, og man ser en Dom, der kan drage saadanne Følger efter sig, at en tredje Række betydelige Virksomheder vil kunne blive undtaget. Noget saadant er ikke og har aldrig været Lovens Hensigt, og jeg er ganske sikker paa, at enhver af de ærede Medlemmer i dette Ting, som ogsaa var Medlemmer af det paagældende Udvalg til Behandling af Lærlingelovforslaget, vil give mig Ret i denne Betragtning. Jeg vil da